

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2016 - Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – 30 ΜΑΪΟΥ 2016
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: ΧΑΪΡΗ – ΤΡΙΠΑΜΠΟΥΚΗ ΑΜΑΛΙΑ,
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΒΑΣΩ, ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΝΝΑ,
ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ΤΑΝΙΑ

A.1. Αφού διώχθηκε από τους δολοφόνους του Καλιγούλα, είχε αποσυρθεί στη θερινή κατοικία (του), η οποία ονομάζεται Ερμείο. Λίγο αργότερα τρομοκρατημένος από τη φήμη της σφαγής σύρθηκε στο πιο κοντινό λιακωτό και κρύφτηκε ανάμεσα στα παραπετάσματα τα οποία κρέμονταν μπροστά στην πόρτα.

Ο Κάτωνας έφερε κάποια μέρα στο βουλευτήριο πρώιμο σύκο από την Καρχηδόνα και δείχνοντάς το στους Συγκλητικούς είπε: «Σας ρωτώ πότε νομίζετε ότι κόπηκε αυτό το σύκο από το δέντρο». Όταν όλοι είπαν (απάντησαν) ότι ήταν φρέσκο, είπε: «Και όμως μάθετε ότι κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν τρεις μέρες».

Αφού άκουσε το χαιρετισμό ο Καίσαρας είπε: «Στο σπίτι ακούω αρκετούς τέτοιους χαιρετισμούς». Τότε το κοράκι θυμήθηκε τα λόγια του κυρίου του: «Πήγε χαμένο το λάδι και ο κόπος μου» (ή «κρίμα στον κόπο μου»). Σ' αυτά τα λόγια ο Αύγουστος γέλασε και αγόρασε το κοράκι τόσο όσο δεν είχε αγοράσει κανένα άλλο ως τότε.

B1. α.

insidiatore
qua
caedium
mihi
quoddam
praecocia
patrum
haec
tui
nullius

B1. β.

Αιτιατική ενικού: propiore
Επίρρημα: prope (θετικός) – propius (συγκριτικός) – proxime (υπερθετικός)
Επίρρημα: satius (συγκριτικός)

B2. α.

excludunt
recedamus
exterruisti
proreptum
abderetis
afferre
ostenturus (que) / ostensurus (que)
decerpi
dic
veniendo

B2. β. Ενεστώτας:

Παρατατικός:

Μέλλοντας:

Παρακείμενος:

Υπερσυντέλικος:

Συντελεσμένος Μέλλοντας:

perdas
perderes
perditurus sis
perdideris
perdidisses

Γ1. α.

Caligulae: Γενική αντικειμενική από το insidiatoribus.

cui: Δοτική προσωπική κτητική από το est.

se: Αντικείμενο στο abdidit και άμεση αυτοπάθεια

die: Αφαιρετική τοπική του χρόνου στο ρήμα attulit.

decerptam esse: Αντικείμενο στο ρήμα putetis και ειδικό απαρέμφατο, γιατί εξαρτάται από δοξαστικό ρήμα.

ex arbore: Εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης από τόπο στο απαρέμφατο decerptam esse.

recentem: Κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο ficum μέσω του συνδετικού esse.

salutationum: Γενική ιδιόμορφη διααιρετική από το επίρρημα satis.

corvo: Δοτική προσωπική στην απρόσωπη έκφραση venit in mentem.

quanti: Γενική της αξίας (δηλώνει αφηρημένη αξία) από το emerat.

Γ1. β.

Ficus praecox [...] a Catone allata est.

Γ1. γ.

in curia: στάση σε τόπο
ex curia: απομάκρυνση από τόπο
domum: κίνηση προς τόπο
domo: από τόπο κίνηση

Γ1. δ.

Ad haec verba Augustus risit?
Num ad haec verba Augustus risit?
Risitne ad haec verba Augustus?
Nonne ad haec verba Augustus risit?

Γ2. α.

Vela, quae praetenta erant (foribus)
Ficum, quae praecox erat

Γ2. β.

- i. **cui nomen est Hermaeum:** Δευτερεύουσα επιθετική αναφορική πρόταση προσδιοριστική που λειτουργεί συντακτικά ως επιθετικός προσδιορισμός στον «*diaetam*» της κύριας πρότασης.
- ii. **quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore:** Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ονοματική πρόταση μερικής αγνοίας. Λειτουργεί συντακτικά ως έμμεσο αντικείμενο στο δίπτωτο ρήμα «*interrogo*» της κύριας πρότασης.
- iii. **Cum omnes recentem esse dixissent:** Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης «*inquit*».
- iv. **quanti nullam adhuc emerat:** Δευτερεύουσα απλή παραβολική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως β' όρος σύγκρισης ως προς το ποσό με α' όρο σύγκρισης την κύρια πρόταση «*emitque avem tanti*». [Η πρόταση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως αναφορική επιθετική προσδιοριστική στο *tanti*]*.

* Η εκδοχή της απλής παραβολικής τεκμηριώνεται μόνο από το σχολικό συντακτικό του Αχιλλέα Τζάρτζανου, καθώς στο βιβλίο με τα κείμενα δεν αναφέρεται η περίπτωση.

Γ2γ.

exclusus: postquam Claudius exclusus est.

Δευτερεύουσα χρονική πρόταση η οποία εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο postquam εκφέρεται με οριστική παρακειμένου γιατί το δηλώνει απλά το χρόνο και το προτερόχρονο στο παρελθόν.

exterritus: Cum Claudius exterritus esset.

audita: Χρονική μετοχή αφαιρετική απόλυτος (νόθη). Εκφράζει προτερόχρονο στο παρελθόν.

Cum Caesar salutationem audivisset.

[Τα θέματα αυτά έχουν ζητηθεί κατά τη διάρκεια της φετινής χρονιάς σε Διαγωνίσματα που αφορούσαν στη σχετική ύλη]